

TRIBUNA POPORULUI

Frații Bucovineni.

(R.) Călătoria în Rusia a M. Sale Regelui Carol I a avut, între altele, darul să mai deschițe și pe acea parte a fraților noștri din Bucovina, care față de mișcarea națională română observă o rezervă ciudată și neînțeleasă.

În adevăr, ce mare deosebire între felul cum se scrie și se vorbește azi în Bucovina, și între chipul cum simțeau bucovinenii la 1892. Atunci, cu ocazia prezentării Memorandului, frații noștri nici nu voiau să știe de suferințele și acțiunile noastre politice. De și li-se solicitase, totuși deputații lor din Reichsrath n'au dat nici un ajutor comitetului nostru național. E' opinia publică românească din Bucovina era atât de puțin conștientă de importanța momentelor prin cari străbătea chestia națională, că abia ne da atenție; și de sigur, că fără regretul Pompiliei Pipoș și fără de Dan-Duică, redactori de origine ardeleni ai fostului organ național bucovinean, frații noștri din Bucovina nu ni-ar fi dat mai multă atenție decât dădeau ori-cărei chestii secundare pentru viața lor politică.

Astăzi lucrurile sunt cu desăvîrșire schimbate. Simțul de solidaritate națională este atât de dezvoltat în Bucovina, că „Patria” se avîntă la următoarele bine simțite cuvinte:

„Prevalența elementului maghiar în politica monarhiei, nelegiuirile fățușe ale politicii maghiare de stat față de naționalități și îndeosebi față de Românii din Ungaria, Transilvania și Banat, pare a fi fost pedecă principală pentru definitivă înfrîngere a acestei alianțe. Este firesc, că ori-cât de mult reclamăm interesele Românilor o alianță cu Monarchia noastră, aceasta nu se poate realiza, cîtă vreme continuă politica maghiară de stat ținută la absurd de astăzi.

„România nu poate întinde mîna fratelui opresorilor Românilor, dacă nu poartă să periclitizeze toate rezultatele politice sale de până acum, căci o alianță cu politica maghiară de astăzi ar însemna ușor sigilarea desființării a trei milioane de Români, aproape a unei terțialități din numărul total al Românilor. Ce va să zică pentru viitorul Românilor, ce va să zică pentru viitorul României această realitate, n'are trebuință de comentariu.”

E' că spiritul național, peste tot, că este de progresat, mai bine dovedește următorul fapt: baronul Mustăța, „românul bun” care voia să se arate înaintea regelui României că mai întâi este austriac și apoi român, sub presiunea opiniei publice românești a trebuit să se retragă din jurul frunțășilor ce conduc politica națională.

A fost, adevărat, trist, că asemenea „Români” au stat și până acum în fruntea bucovinenilor. Disparițiunea de pe scena politică nu este însă o victorie nici acum, ci se poate socoti o urmărie ale sămînței aruncate în Bucovina de frații cari d'acici au ple-

cat să propoveduiască acolo naționalismul și îndeosebi ca rezultat al politicii sănătoase inaugurate în patria lui Dragoș de generația mai tînără, al cărei cel mai valoros și mai autorizat reprezentant este deputatul Dr. George Popovici.

Desghiețul de care vorbirăm mai sus s'a manifestat nu numai prin imposanta primire ce frații bucovineni au făcut regelui României atât la plecarea Sa în Rusia, cât și la întoarcere; nu numai prin repulsiunea cu care au răsplatit pe baronul Mustăța, înstrăinat de neam și fără cel mai elementar tact politic, dar mai ales prin tonul viu, prin atitudinea națională tot mai accentuată ce „Patria” observă după visita regelui Carol la Petersburg.

Astfel, pe lângă șirele ce am citat, eminentul organ național, comentând visita de la Petersburg, mai scrie:

„Astăzi, când o parte însemnată a Românilor este afară de frontierele regatului, când singuraticile guverne desconsideră pe Români, lipsindu-i de drepturi și negându-le chiar capabilitatea de a fi element constitutiv de stat în prima ordine, demonstrează regele Carol I. întregii lumi la ce importanță deosebită pentru întreaga Europa se pot înălța Români sub o conducere înțeleaptă și constantă.

„Credem că și guvernanții noștri vor înțelege vocea timpului, și abandonând nefericita politică de până acum, ne vor recunoaște sincer un loc de frunte în stat, ca element de ordine și civilizațiune.”

Când solidaritatea națională se accentuează și în Bucovina cu atîta hotărîre, cine s'ar încumeta să tragă la îndoială forța iresistibilă cu care chestia națională câștigă teren pe fiecare zi?

Și cine nu va recunoaște oare, mîndru și mulțumit, că și visita la Petersburg a regelui Carol a contribuit la dezvoltarea acestei solidarități de rasă între Români de pretutindeni?

IMPÉRATUL GERMANIEI ÎN ROMÂNIA.

Din Berlin se scrie că Impératul Germaniei va pleca la 13 Octombrie spre Ierusalim. Se va imbarca la Veneția. Reîntorcînd, va trece prin Constantinopol la Constanța, d'acolo la București și Sinaia, unde va visita perechia regală română.

În cauza completării venitelor preoțești. Drept completare la știrea noastră de Joi primim din Sibiu următoarea: Consistoriul archidieceșan gr. or. din Sibiu a ținut ședință plenară extraordinară sub presiunea Escelenței Sale Metropolitului Miron Luni la 27 Iulie c. v. Obiectul a fost pronunțarea consistoriului asupra propunerilor făcute în aceasta cauză de ancheta de care s'a fost luat act într'un Nr. anterior al „Trib. Poporului.” Nu am putut afla motivul grăbniciei în aceasta materie. La ședință au venit membri și din afară. Așa protopresbiterul Galacteon Șagău din Reghinul săsesc; protopresbiterii onorari: Bartolomeu Bănuțescu și Vasile Voina, ambii din Brașov, și Virgil Oniș, directorul gimnasiului din Brașov. Din centru au participat: Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit și vicariu archiepiscop.; protopresbiterii asessori Moise Lazar, Nicolae Cristea, Matei Voileanu, Ioan Pașiu, Nicolau Ivan, diaconul Ioan Popovici, prof. la școala de fete; ref. școlar Dr. Liviu de Lemenyi, Leontin Simonescu, secretariu metrop., Dr. D. P. Barcianu, pro-

fesor seminarial; Dr. Elie Cristea, secretariu consist., Pantaleon Lucuța, cassariu consistorial și Dr. Nicolae Vecerde, avocat. Rezultatul ședinței însă a fost, că cu majoritatea s'a hotărît primirea completării, dar după cum se zice, numai ca propunere la sinodul archidieceșan. După vederile și ale majorității și ale minorității decidera ulterioară în cauză compete sinodului archidieceșan sau chiar congresului național bisericesc. Contra primirii au fost asessori consistoriali Nicolae Cristea, profesorul Dr. D. P. Barcianu și cassariul consistorial Pantaleon Lucuța.

Nu comentăm încă acest conclud înainte de a afla ce hotărîri vor aduce în materia aceasta celelalte consistorii. Pentru ilustrarea faptului însă ținem să cităm deja de-acum următorul pasaj din vorbirea părintelui Episcop Mețianu, din ședința de la 7 Iulie a casei Magnaților, rostită în numele celor trei prelați ai bisericii ortodoxe:

„Nu știu cum vor cugeta alte biserici, știu însă, că aceasta este datoria bisericii mele, că biserica mea, deși s'eracă, ea totuși n'ar pute primi nici un fel de ajutor, ori-cât de însemnat, prin care s'ar tînde la călcarea celor mai cardinale drepturi ale ei. Din aceste motive nu primesc proiectul de sub pertractare, nici în general: ci îmi permit a propune respingerea proiectului de sub pertractare, și îndrumarea domnului ministru de culte și instrucțiune publică, să elaboreze altui proiect cu ascultarea bisericii gr.-or. române, și cu considerare la autonomia acestei biserici.”

Maghiarisarea pedagogiilor. „Nemzet”, foaia oficioasă, care stă mai mult în serviciile ministrului Wlassics, publică de-a întregul memorandum congresului regnicolar al învățătorilor maghiari, ținut la Budapesta în luna trecută. Acest Memorand, care cuprinde hotărîrile congresului și care, după chiar spusele lui Wlassics, va fi într-o parte realizat cu prilejul reformei pedagogiilor, ce se va dispune cât mai curînd pe cale legislativă, — constă din 9 puncte. Extragem spre orientare cele două puncte mai esențiale, cari ne privesc în primul rînd. Eată-le:

I. În ceea ce privește înființarea și dislocarea școalelor de învățători și învățătoare, congresul decide, ca drepturile de până acum ale confesiunilor să se mențină și mai departe, însă în caz de violare a intereselor statului să se caseseze. Pentru-ca și confesiunile să-și susțină pedagogii, ele să fie împărțite cu ajutor de stat, dar în schimb statul să-și asigure cuvenita înrîurire, precum aceasta se întîmplă și la școalele medii. — Pedagogiile sunt a se înființa de cîtră stat în acele centre culturale, unde este o societate maghiară și cu sentimente maghiare. Chiar și mutarea actualelor pedagogii într'alte centre e a se urma din acest punct de vedere.

II. Încît pentru obiectele de învățămînt, ele rămîn cele vechi, dar limba de propunere în toate pedagogiile este cea maghiară, numai studiul religiunii și al limbii materne poate face excepțiune în ținuturile locuite de naționalități. Aceasta liberală (!) dispozițiune, ce emanează din vechia fire a națiunii noastre, are de scop, ca să nu împedecăm dezvoltarea limbii diferitelor naționalități. — În toate preparandiile se vor introduce aceleși manuale de studii și plan uniform de învățămînt. Cît de însemnată e aceasta inovație o poate aprecia numai acela, care știe, că pedagogiile

confesionale, adevă ale naționalităților (!), înzestrează pe elevi cu foarte puține cunoștințe, desconsiderînd postulatele legii. — Pedagogiile confesionale și ale naționalităților (!) sunt datoare a întocmi și susține un internat și o școală practică.”

Aceste sunt hotărîrile de căpetenie, cari vor fi temeiul proiectului de lege ce Wlassics îl va înainta corpurilor legiuitoare. Celelalte dispoziții se rapoartă la organizarea corpului didactic, la raportul dintre profesori și director și la salarizare. Interesantă și nouă este cererea acestui congres, ca învățătorii de frunte, cei cu mai multă calificăție, să fie admiși și la studiile Universitare pentru a se cualifica de profesori preparandiali.

Despre acest atentat, ce se pregătește școalelor noastre, am scris și vom reveni.

Bismarck în aur socotit.

Eram într'un local public din Ocna-Sibiului, când un fruntaș de sas din Sibiu tună cu vestea că Bismarck a murit.

Un alt sas bătrîn, tot fruntaș, cui i-se adresă primul, cu răsufierea năbușită îi replică: Ia, der war ein grosser Gauner.

— Dar Bismarck cancelarul, domnule, continuă primul, care era în credința că n'a fost înțeles bine.

— Da, da, Bismarck cancelarul, urmează bătrînul, el a fost marele potlogar.

— Pentru-ce?

— Pentru-că dînsul a adus dările cele mari cari s'arăciră popoarele.

— Dar a întemeiat Germania.

— N'a întemeiat nimic, numai a distrus și vîrsat sînge, a despoiat pe principii germani, a scos Austria din confederația germană, a dripit Franța, s'a acățat de toată lumea și a silit-o la înarmări, pe contul popoarelor. Da, Bismarck a fost cel mai mare Gauner.

Și se încălzise bătrînul la vorbă tot pe tema s'arăcirii adusă de Bismarck, până când entusiastul o luă la fugă dinaintea lui.

Noi, o societate de Români, ascultam surprinși aceste aprecii ale marelui cancelar și ne judecam că va fi avînd drept bătrînul.

Mi-am propus imediat să găsesc cât a costat Bismarck Europei, și acum sunt în poziția a prezenta aici socoteala făcută de cătră Francezi.

Erogațiunile militare din Franța, Rusia, confederația germană, Italia, statele papale, Anglia, Belgia, Holanda și Elveția, făceau în anul 1865 suma de 2 miliarde 574 milioane și 200.000 franci, din care sumă 622 milioane cad pe marină. (Austria figurează cu 242 milioane în cele 472 1/2 milioane ale confederației germane).

După aceea a urmat trăsnetul de la Sadowa.

Franța nu și-a ridicat în mod simțitoriu eroagațiunile, nici Rusia. În anul 1865 bugetul militar al Franței era de 536 milioane; în anii 1869—70 se urcă la 549 milioane. Al Rușilor se urcă de la 601 milioane la 615. Anglia și Italia își scade eroagațiunile. Prima de la 632 milioane la 605 ear' a doua dela 204 milioane la 172. Confederația germană din contră urcă dela 231 milioane la 346.

Astfel eroagațiunile militare ale celor nouă state amintite în anii 1869/70 se urcă la 2620 milioane.

Acesta a fost numai începutul. A urmat apoi pacea din Frankfurt. Întreagă Europa se înarmă, căci Bismarck era neliniștit din pricina reînvierii Franței.

În anul 1875 eroagațiunile militare ale Europei în proporțiune cu cele din anii 1869/70 se urcă cu 644 milioane. Urcarea cade în următorul mod:

Germania	dela 346	milioane	la 478 mil.
Franța	549	665	
Rusia	615	800	
Italia	172	249	
Austria	227	303	
Anglia	605	647	

Incepând de acest an Bismarck desvoaltă și mai mult organismul militar în Germania și silește și țările imediat sau mediat supuse lui să-i urmeze. În anii 1880/81 se urcă eroagațiunile deja cu 563 milioane peste cele ale anului 1875. Și anume în proporțiunea următoare:

Germania de la 478 milioane la	501 mil.
Francia	665
Rusia	800
Austria	300
Anglia	647

În anii 1886/7 se urcă deja eroagațiunile militare ale Europei la 4 miliarde și 221 milioane, ear' în 1897/8 la 4 miliarde 596 milioane.

În resumat totalele eroagațiuni fac:

2.574 milioane în 1865/66	
2.620	1869/70
3.264	1875/76
3.827	1880/81
4.221	1886/87
4.596	1897/98

Cu alte cuvinte eroagațiunile au crescut de la 1865/66 până la 1897/98 cu 2 miliarde și 22 milioane. Aici însă nu sunt socotite eroagațiunile căilor ferate strategice și imensele cheltuieli ale războaielor din 1866 și 1870.

Dacă vom sumiza dară eroagațiunile militare din ciclul anilor 1865 până la 1898, adică spesele ciclului de 33 ani, de când a pornit Bismarck campania cea mare, a-pare, că în acest restimp a costat Europei politica lui Bismarck patruzeci și cinci de miliarde.

Bine înțeles, aici nu sunt socotite și sarcinile enorme împreunate cu urcarea contingentului armatelor. Căci în anul 1875 contingentul militar de pace din Europa are 2.664.548 feciori, ear' astăzi e de 3.121.304 feciori. Urcarea e de 458.882 soldați. Atâta cade pe 23 ani, ear' de la 1865—98, adică pe 33 ani urcarea e de 800.000 soldați.

După socoteala probată până acum tot omul subtras de la comerț, industrie și economie face pentru productivitatea națională o pierdere de 6 franci la zi.

Luând numai 300 de zile pe an, să le multiplicăm cu plusul de 800.000 al soldaților.

Resultatul e: 240.000.000 zile de lucru, cari fac circa un miliard și jumătate necăstigare, ce pe 33 ani se urcă la o pierdere aproape de cincizeci miliarde.

Dar' abstragând de la aceasta socoteală, care la tot cazul e reală, chiar după datele statistice oficiale politica lui Bismarck ergo Bismarck a costat Europei patruzeci și cinci de miliarde.

Aceasta sumă face 225 milioane de chilogramme în argint, ear' în aur 14½ milioane chilogramme.

În atâta aur a costat Europei un cancelar de fer.

Ei, și cât scump sânge de om a costat războaiele lui Bismarck?

Estă jertfele ce au costat voința eroică a unui om pentru realizarea idealului său național. Prin fer și prin sânge a trecut la gloria națională.

Sub aceasta glorie națională umanismul a îngenuchiat și vorba machiavelică, că în politică nu e morală, a luat trup în politica lui Bismarck.

„Gloir“ul lui Napoleon l'a înghițit gloria lui Bismarck. D'r toate sunt efemere, acum sdrăcănesc din nou armele, o nouă glorie se pregătește. Europa va fi cu o figură mare mai bogată, și mai săracă cu câteva miliarde de florini și sute de mii de oameni.

Au perit idealurile virtuților cetățenești. Nu se mai cearcă idealul fericirii popoarelor prin legi bune, prin fapte mari ale umanismului. Acum forța suprimă dreptul și mărit a devenit numele câștigat în măcelul popoarelor. Cel mai mare om al secolului, Gladstone, în câteva luni a fost uitat, ear' patriotismul lui Bismarck nu mai voeste să încete.

Așa se stinge adevăratul patriotism din sinul popoarelor și se naște reacțiunea socialismului, care avântă carăși în utopiile popoarele. Și prețul acestor utopii tot sângele popoarelor e.

Fără idealuri etice e imposibilă ordinea socială. Gloria națională e numai aceea care are și basă morală.

Uncheșul.

Politica în Balcani

(Material)

În nrul nostru de la 5/17 Maiu, publicasem următoarea notiță:

Este ceva... Mai zilele trecute, după plecarea Regelui Carol din Abbazia, a venit acolo principele Nichita al Muntenegrului, pentru a se întâlni cu Ferdinand, domnitorul Bulgariei. Estă ce a precedat acestor întâlniri, precum scriu folio serbești:

Nichita se pregătia a merge la Nikșici, al doilea oraș după capitala Cetinje, unde voia să petreacă vreo 2 săptămâni. Toamna în ziua când era să plece, sosi în grabă la Cetinje Bahmetiev, agentul diplomatic al Rusiei la Sofia, și fu primit imediat în audiență de către principele Muntenegrului. Acesta, ce e drept, a plecat numai de cât la Abbazia, de unde, după întâlnirea cu principele Bulgariei, s'a dus la Londra.

Este ceva — în vorba împărătească, cuprinsă în cuvântarea de răspuns la vorbirile de omagiu ale celor doi preșidenți ai delegațiunilor, vorba adică despre „situația nesigură“.

Ear' în numărul de la 10/22 Maiu tot sub titlul „Este ceva“, ca ultimă știre daserăm patru zile următoarea telegramă:

„Londra, 20 Maiu, Principele Muntenegrului, Nichita, care a petrecut aici, a avut o convorbire cu ministrul-președinte Salisbury, care și-a dat silința a-l îndupleca, să steie în prietinie bună cu Austro-Ungaria. După aceea și principele și-a desvoltat părerile.

Erl principele a plecat din Londra spre continent. Înaintea corespondentului ziarului „Times“ principele a declarat că n'a venit la Salisbury cu plan preconcepțat, dar' că este foarte mulțumit cu cele ce i-a spus și promis.“

(În treacăt fie zis, că Nikita a plecat din Londra la 19 Maiu, ziua morții lui Gladstone).

Acum, când, zilele trecute, domnitorul bulgar Ferdinand, întorcându-se din Petersburg și trecând prin Berlin, veni la Cetinje, unde petrecu 3 zile, la prânzul de gală între cei doi domnitori s'au preschimbat următoarele tăsturi.

Nikita a zis:

„Dragostea către poporul bulgar este adânc săpată în inima Muntenegrenilor. Această dragoste este izvorul acelei bucurii și însuflețirii, cu care Te-am întâmpinat pe pe Tine, eu și poporul meu. Prietenia personală ce de mai multă vreme există între noi, a devenit și mai intimă, ba s'a desvoltat într-o unire în urma legăturilor adânc simțite ale popoarelor noastre. Aceasta o proclamă azi iubirea poporului Tău, care Te-a însoțit aci, în momentul, când vii din Rusia, de la marea națiune-soră, spriguțoarea puternică și marinimioasă a noastră. Cu inima plină de bucurie și palpitândă îți urmam noi acolo pas de pas, în mijlocul unor sârbări strălucite împărătești.

Alteță regală! Scumpul meu frate! Cu inimă deschisă Te salut în casa mea, în mijlocul poporului meu, mulțumindu-ți pentru bucuria și cinstea pe care ni-ai procurat-o, mie și Muntenegrului, prin visita Ta amabilă. Îmi ridic paharul întru sănătatea fericirii și gloria Ta, precum și întru viitorul poporului Tău. Glasul meu este glasul poporului meu. Trăiască Alteță Ta, regală, Alteță Sa regală, principesa Maria Luisa și iubitul prînt-moștenitor Boris; trăiască poporul bulgar!

Principele Ferdinand a răspuns:

Alteță! Scumpul meu frate! Mă bucur în adâncul inimei, că întorcându-mă din capitala sfântă a liberatorului nostru, Rusia, am putut fi așa de fericit, de mi-s'a împlinit o dorință a mea foarte veche și o datorință plăcută, anume: că am putut să Te cercotez pe Tine și casa Ta principară, în capitala viteazului popor muntenegrean. Legăturile înrudirii de sânge legate și mai strîns prin istorie, însoțite de binecuvîntarea religiei comune, impun datoria comună popoarelor noastre, să lucreze laolaltă, cu puteri unite la desvoltare intelectuală și la propășirea lor; precum și asupra domnitorilor lor cade datorința, să conducă popoarele lor pe această cărare a predestinației lor sortii.

Peste ori ce măsură apreciez munca cea oboșitoare, pe care ai împlinit-o Tu, demnul conducător al poporului Tău, într'u desăvîrșire a chemării tocmăi amintite. Sunt cuprins de satisfacțiune, că îți pot exprima în per oară, Tău, anteluptătorul libertății și propășirii în Balcan, cea mai mare stimă și simțăminte de iubire, precum și prestăvirea și iubirea ce ți o aduce prinos poporului meu. Tău scumpul meu frate, precum și vitejilor Montenegri. Am ferma credință, că aceste simțăminte vor prinde în viitor rădăcini și mai adînci. Mulțumindu-ți pentru primirea cea cordială și strălucită precum și pentru vechea, nestrămutată pretenție, pe care ai manifestat o întotdeauna față cu mine. Îmi ridic paharul într'u fericirea Alteței Tale, a scumpului meu frate; a Alteței Sale principesei, a prîntului moștenitor și a întregii familii principare, precum și într'u propășirea vitejilor Montenegri.“

Foia oficială din Cetinje, „Glas Terna-gorța“, salutând în mod cât se poate de entusiasm pe domnitorul bulgar, scrie:

„Steaua conducătoare a celor mai buni patrioți serbi a fost în totdeauna ideea alianței popoarelor balcanice, steaua pe

care stau scrise cuvintele: „In hoc signo vinces“. Principele Nichita a rămas în deauna credincios acestei idei, sub oțetirea Rusiei. Noi trebuie să ne asigurăm interesele noastre comune cele mai viabile, apoi vom rezolvi chestiunile mici interne în concordie frățească, după recerșirile principiului naționalității, în fața căruia dispădrepșurile istorice, cel puțin întru cât veste pe Serbi și Bulgari. Și numai în legarea frățească le poate rezolvi toate aceste chestiuni mari și mici, spre fericimă tuturor.“

Colonelul David Baron Ursu de Marș
la SOLFERINO și la LISSA.

CONFERINȚĂ

TINUTA ÎN REUNIUNILE DE ȘTIINȚE MILITARE LA BRASIOV ȘI SIBIU ÎN 14 IANUARIE ȘI 4 FEBRUARIE 1898.

DE

Franz Rieger,

cosaro și regese colonel.

(Urmare.)

La 11 Iulie comanda escadrei primărie la secțiunea marinei din Viena mandată telegrafice de a aduce la Triest și Fiume batalioane de linie din Sebenico, Caduovo, Cattaro și Lissa, și încumțându-se armata de Sud este comandată Nord.

Astfelu mica garnisoană a Dalmației a Lissei în ciasul primejdiei crescende mai micșorat și prin concentrarea silatuturor forțelor disponibile contra dușmului de la Nord, i-s'a făcut loc armatei flotei italiene.

În 15 Iulie se afla Depretia, ministru marinei, în Ancona și ținând sfat cu Pissano, Albini și Vacca, au luat hotărârea a pune mâna pe insula Lissa.

În aceste zile garnisoana insulei conștin din compania 3 și 5 a regimentului de artilerie litoral 562 soldați
din comp. 4, 9, 10, 11 și 12 a
reg. de infant. maritim . . . 1200
detasamentul trup. de geniu . . . 27
și matrozi 44
la olată 1893

Armele artileriei erau 88 la număr, 60 tunuri, 9 haubite (un fel de tun cu scurtă de calibrul 30) și 8 piue (Mörser) pârțite prin forturi; 6 arme pentru rachete și 6 tunuri de câmp erau la dispoziție de arme mobile. Flota italiană avea 645 tunuri de calibrul lor întrecu pe cel al apărării în proporția de 300 și 48 calculat după greutatea mai mare greutate a proiectilului.

Provișionea în munițiune era cam 30 pușcături de tun. În cele mai multe forturi și baterii magazinele erau așa mici, încu putea să încapă numai o parte mică de muniție, cea mai mare parte trebuia avară. Provișia întregii garnisoane ajung pe 30 zile; mai multe forturi în

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI“

Royalistul.

Novelă istorică,

(Urmare și tîne.)

Dar' cu cât își petrecea mai bine, cu atît mai mult își uita de noapte, care trecea mereu înainte, și cu cât se făcea mai tîrziu, cu atît mai mult se îngrijau damele pentru el, căci ele bine știau, că pe tînerul gentleman îl leagă mai mult cuvîntul de onoare, decît l'ar fi legat cu lațuri și sfori.

Pe el mai mult îl interesa mireasa, care de la ivirea lui în sală părea a fi mai veselă, fiind-că dansa mai adese-ori cu el, ba chiar ș'un zimbet fin îi lumina fața, când conversau. — Ea simți îndată, că dintră cei de față, numai el avea un sincer interes față de ea și numai el singur îi cunoștea trista situație în care se află. Amîndoi aveau același interes de cauză — pentru regat — amîndoi recunoșteau, că societatea în care se aflau nu era deloc potrivită pentru ei. — Când dansă a patra oară cu ea, simți că mâinile îi tremurau întrale sale, el încă tresări când privi la ea, căci o văzu palidă.

— Ce-ți lipsește, doamna mea, ce-i cu d-ta?

Fără a răspunde ceva, ea își întoarse ochii plini de durere către fereastă, ale cărei perdele se mișcară ușor și le arătară primele raze ale aurorii.

— Ce are a face? întrebă el, se face ziuă, eu însă am avut o noapte frumoasă; mi-am petrecut admirabil — și acum întimpin moartea cu liniște, căci sunt de mult pregătit la aceasta. Rămăi cu bine și fii fericită!

Și ca royalistă credincioasă primește ultimele binecuvîntări ale unui Vendean muribund.

— O! fugi, se rugă pătrunzător tînera femeie, totul este pregătit pentru fuga d-tale, scapă-ți viața și spada pentru cauza sfântă a regatului și a religiei! Grăbește, mai este încă timp!

D'Orville o privi zimbîndu-i prietinește și răspunse:

— D-ta știi bine, că aceasta este peste putință — sunt un gentleman, și soțul d-tale are cuvîntul meu de onoare că nu voi face nici o încercare de fugă. Sângele meu va curge pentru D-zeu și Regele meu! Adio, rămăi cu bine!

Vicomtele voi să se depărteze, pentru a se reîntoarce în castelul său, când deodată auzi un mare șgomot în curtea castelului. Erau albi, luptătorii credincioși ai vicomtelui, cari veniau să elibereze pe bravul lor conducător. Năvăliră furioși în sală — și cât de mare le fu mirarea când îl văzură.

Prima întrebare a contelui fu:

— Ați fost tu porumbar?

— Da, răspunseră ei.

— Ei bine, dacă stă lucrul așa — atunci sunt delegat de cuvîntul meu de onoare — voi mați eliberat. — Vă mulțumesc, bravi mei!

Într'aceste se întoarse cu un compliment grațios către mireasă, care înmărmurise de mirare, și îi zise într'un ton prietinos.

— Doamnă, primește mulțumirea și recunoștința mea! Sunt gata a-ți face orice serviciu.

Apoi cerînd să-i aducă o trăsura, se întoarse către căpitanul:

— Domnule, serviciu pentru serviciu! Am fost prinsonierul D-tale, acum D-ta ești al meu — însă îți redau libertatea, drept mulțumire pentru amicala D-tale invitare. Trăim însă timpuri grele, în cari mai bine e să fim necășători. Dă voie deci, acestei dame — care numai silită fiind s'a hotărît la acest pas — să părăsească casa D-tale și liber să dispună asupra mînei sale. În sfîrșit ea este dacă încă nu o știi — royalistă credincioasă, prin urmare, nu se potrivește în casa D-tale. Te rog, las-o să se depărteze în pace!

Urmă apoi:

— Doamnă, trăsura e la seară — permite-ne, nouă Vendéilor, să te conducem, ori-unde vei pofti. Ear' D-voastră, doamnelor și domnilor, cari toți ați contribuit la pregătirea unei seri plăcute pentru bietul „alb“ — primiți adăncă mea mulțumire. Vă doresc tot binele!

Făcînd un compliment pîrăsi sală, dată după aceea o trăsura se depărta curte, cu el și dama eliberată, însoții de credincioșii lui Vendézi.

Vicomtele conduse pe protejata sa un loc sigur, de unde curînd își găsi casa de a se refugia în Anglia, D'Orville la mai departe, pentru cauza regelui, pîrăsi fine se încheiă pace.

Apoi călători și el în Anglia — și că e de prisos a mai spune — că acolo căută protejata și că în curînd după deveniră o fericită păreche.

Cînd în fine se termină războiul și emigrații se putură reîntoarce în patrie, vicomtele cu iubita lui soție folosi și ei de această ocazie și își earăși averile lor — unde se mai gălau încă de multe-ori la aceea nuntă e în felul său.

Tradusă de: Eugenia Pina.

Din Saloane.

Să-ți presint „intimul“ doamnei
„Oțtiori draguți, eu vorvă:
„Nicu“ în... activitate
și „Culiță“ în rezervă...

Oplala.

de spațiu erau aprovisionate numai pe 24 ore.

În 16 Iulie 3 oare după prânz admiralul Persano pleacă cu flota de 11 corăbii chirasate — Afondatore încă nu sosise — în mare și la început pentru mascarea țintei de atac luase cursul spre Nord-Ost. Vice-admiralul Albini pe năile divisei sale, cu scop de debarcare pe uscat, ducea 600 feciori din infanteria marinei. Așa părea, că s'a îngrit de toate — numai o mapă specială despre Lissa n'avea Persano și nu se putea procura nici de la ministerul marinei, pentru aceea d'Amico, căpitanul șef de linie din statul major al flotei, a fost trimis înainte pe Messaggio, ca să ia în recunoaștere insula.

În noaptea din 16 spre 17 Iulie se apropiase vaporul de insula Lissa dinspre Sud-Ost. Când se apropia creșterea de ziuă, a ridicat drapel engles și pe lângă litoralul sud-estic a luat-o pe insulă în jos. D'Amico cu ceilalți ofițeri studiasă cu deamănuntul cursul litoralului; pe planurile pregătite ale insulei au desemnat forturile de apărare; portului de la Manego i-a dat o deosebită însemnătate, apoi a fost descoperit locul unde s'a întâlnit legătura telegrafului sub mare dintre Lissa și Lesina; în fine ajunsesă Messaggio înaintea portului St. Giorgio; aici din întâmplare tocmai eșise garnisoana înaintea casarmei; d'Amico o calculase la 1200 feciori. După aceea se vedau soldați în baterii.

Messaggio luase apoi cursul spre portul de la Barober și de aici încet tocmai de-a lungul litoralului spre Comisa, unde a stat o jumătate de oră.

(Va urma.)

Traducere liberă de Petru

NOUTAȚI

Arad, 13 August n. 1898.

După serbările Șaguna. Cine a avut față cu petrecea cele 3 zile, închinată anul acesta de biserică română ort. orientală memoriei marelui *Metropolit Șaguna*, în Sibiu și Reșinari, fără îndoială s'a convins cât de mult a contribuit la ridicarea solemnității serbărilor avântul *discurs festiv* al distinsului profesor seminarial dl Dr. D. P. Barciuanu, cum și executarea prin „*Reuniunea română de muzică din Sibiu*” a pomposelor și maiestuoaselor compoziții occasionale ale dibaciului nostru maeștru de muzică dl George Dima. Comitetul Reuniunii acum amintite, în vederea ostentelor aduse de maeștrul de muzică G. Dima, care n'a cruțat nimic, numai că Reuniunea la acest mărșă act să fie la înălțimea misiunii sale, prin ceea ce pe de o parte Reuniunea s'a înălțat, însăși ear' pe de alta a adus din parte-și cel mai înalt primos memoriei marelui bărbat, la propunerea membrului din comitet, dl Victor Tordășanu, a hotărât: „Comitetul Reuniunii aduce distincții și neobositului director de muzică și totodată prezident al Reuniunii, dlui G. Dima adânc simțita sa mulțumită și recunoștință pentru zelul dezvoltat întru ridicarea solemnității serbărilor dedicate memoriei Marelui și nemuritorului *Metropolit Șaguna*, prin ce s'a contribuit în același timp și la ridicarea nimbului Reuniunii noastre de muzică”.

Ministrul și afacerea Krivány.

Acum când Aradul e scaldat în tricolore maghiare și sute de cântăreți impenați și împintenți percurg străzile cântând imnul lui Kossuth, sosește de la ministrul Perczel rescriptul în afacerea Krivány. Pe baza raportului ce i-s'a făcut de către emisii ministeriale, ministrul a aflat de necesar a ordona imediată suspendare a vice-comitetului *Szatmáry Gyula*, a fiscalului comitatens *Vörös Gyula* și a protosectorului *Schwéger Alajos*. Comisia permanentă a fost însărcinată a dispune totodată înlocuirea acestor funcționari pentru timpul cercetării disciplinare. Ministrul considerând, că cererea cea cu pricina a lui Almay Olivier, de a fi declarat maiorean, a răcut neresolvită în decurs de 13 zile, — a dispus mai departe suspendarea arhivarului *Racz Fereucz* și a cancelistului *Bora György*. — Acest rescript ministerial a venit absolut pe

neasteptate și a surprins publicul aradan. Pe noi însă nu ne-a surprins, ci credem, că fișpanul însuși a mijlocit aceste. Nu de geaba au anunțat membrii români ai congregației în cererea lor adresată fișpanului, că vor să discute chestia *responsabilității*.

— Comisia permanentă, cum se anunță, va ține mâne ședință și va hotărâ asupra rescriptului ministerial.

13 August în Arad. Astăzi se împlinesc 49 ani de la înfringerea Maghiarilor răvrațiți, la Șiria. „Căstrofa de la Világos” rămâne una din cele mai negre și mai rușinoase pagini în istoria Maghiarilor. Cu toate acestea însă Maghiarii de aici azi își încep o serie de dinom-danuri, cu joc și cântece. Două mii de cântăreți, membri ai diferitelor reuniuni maghiare de cântări, s'au adunat aici, ca să aranjeze concertemonstre. Pare-că vor să-și șteargă din memorie dureroasele amintiri. Dar e greu să uiți, când catastrofele se repetă, când catastrofele morale cu Krivány și Bács sunt atât de proaspete. Rămâne foarte semnificativ pentru Maghiari, că în asemenea împrejurări li-se face de cântat. Totul face impresia unui desperat „*Galgénhumor*”.

Preot român conducător de matricule. Ni-a sosit la redacție un document, din care reiese că părintele *Aurel Catona* din Popmezeu (cot. Bihor) este totodată matriculant de stat în comuna sa și introduce în matricule cu cea mai deservită lipsă de simț național: *Virág* în loc de *Floarea*, *Károly*, *Iános* etc. etc. Denunțăm acest odios cas forurilor bisericesti pentru imediata disciplinare a preotului uitat de sine.

Delăturarea Vulturului cu două capete. Foile maghiare vestesc cu mare satisfacție, că de pe palatul ministerului ungar din Viena s'a delăturat vechiul insigne austriac, — Vulturul cu două capete. Acest biet de Vultur a făcut multă pricină în parlamentul maghiar. Partidele opoziționale au atacat cu vehemență guvernul, pentru-că tolerează Vulturul pe palatul ministerului ungar. În anul acesta Bánffy a asigurat pe dușmanii vulturului, că îndată ce se va da prilej îl va delătura. Acum își împlinesc promisiunea. Renovându-se palatul, vulturul a cam sburat, ear' veselie e mare în Israil.

De la Moseva. În timpul cât M. S. Regele Carol a vizitat monumentele din Moseva, explicațiunile i-au fost date de către rectorul universității, *Arsenie*, originar Român din *Basarabia*.

Krivány n'a perit. Luasem și noi notița că rafinatul hoț ar fi sărit de pe un vapor în mare, unde s'ar fi înecat. Căpitanul poliției din Stockholm, unde se ivise de prima dată această știre, a trimis foilor maghiare o desmințire. Krivány deci e voinic și va fi pe cine știi ce oaz recoritor, rîzînd cu poftă de legendele ce se leagă de numele său.

„Act de sfințire.” Senatul bisericesc-scolastic din *Năsăud* invită la actul de sfințire a noului edificiu școlar, ce se va îndeplini Duminică în 21 August n. La liturgie va cânta un cor de plugari, dirijat de prof. Emil Ștefanuț. Seara tinerimea academică va aranja o petrecere cu joc în sala de gimnastică.

Petrecere în Basna. Un comitet compus din mai mulți tineri români aflători la băile din Basna (lângă Medias) sub prezidența dlui profesor Dr. Elefterescu, aranjază azi în Basna o petrecere. Venitul curat este destinat pentru școalele române de acolo.

Prințesa călugăriță. Fiica principelui Lobkovitz, mareașul Boemiei, — tineră și frumoasă prințesă *Maria Polixena* a intrat în mănăstire, începîndu-și zilele aceste noviciatul la mănăstirea Chotischau, de lângă Pilsen în Boemia. Frumoasa copilă a avut o creștere strict serioasă și e înzestrată cu rare cunoștințe.

Umorul lui Bismarck. Pe când Bismarck era ambasador al federației germane la

Frankfurt, gazda lui, un bancher din Frankfurt, îl trata în mod foarte neglijent. Stăpînul casei, care nu prea suferea pe „prusianul” Bismarck, răspunde la cererea acestuia, ca să i-se dea un clopot, că chiriașii lui își satisfac asemenea dorințe deosebite pe cheltuiala lor, și că nu pricepe de ce ar face o deosebire cu dînsul. Cîteva zile mai târziu, un șgomot produs de descărcarea unei arme răsuna în casă. Speriat proprietarul străbătu în goană toate apartamentele și se opri în camera de lucru a lui Bismarck, pe a cărui masă era trîntit pistolul încă fumegînd. Bismarck lucra liniștit.

„Dumnezeule, ce s'a întîmplat?” strigă proprietarul.

„Nimic — răspunde Bismarck — fi pe pace. Am dat numai un semn servitorului meu, ca să vie. Este un semnal cu totul inofensiv, cu care, sper, v'e veți obișnui în curînd!”

De prisos să mai menționăm că peste câteva zile i-s'a instalat lui Bismarck un clopot.

Zola din nou osîndit. Se știe că Zola a recurat în contra sentinței aduse la Versailles în contumacie. Forul al doilea i-a respins însă recursul și i a ridicat pedeapsa la o lună închisoare și 2000 franci amendă. Afară de aceasta rebonificarea esperților Couard, Varinard și Delhomme cu câte 10.000 de franci. — Întră cei dintîi cari s'au anunțat a contribui la plățirea acestei amende, pentru-ca să se impedeze vînzarea cărților lui Zola — a fost poetul Octave Mirbeau, care a oferit suma de 7.500 fl.

„Servus lume!” Foile din Budapesta aduc știrea că un mîsar de acolo și-a dat glonț din cauza că l'a părăsit soția. Înainte de a se împușca a sberiat pe fereastră, de l'au auzit toți cei din curte: „*servus lume, că m'e împușcă*...” Din întâmplare însă glonțul n'a fost ucigaș și medicii promit a l' reda lumii pe bietul mîsar.

Salarii regale. — Eată câteva salarii de acest fel: Țarul încasează pe an 45 de milioane; Împăratul Austro-Ungariei 22 și jum.; Împăratul Germaniei 17 și jumătate; șahul Persiei 12; regina Victoria a Angliei aproape 10; regele Belgiei 3 și jum.; regele României un milion două sute de mii; președintele Mac-Kinley 250.000, etc., etc.

Haine de hîrtie. Moda principală actualmente în Japonia este, după cât se pare: vestmintele de hîrtie.

Sunt fabricanți cari confecționează hîrtie subțire, de culori diferite, pe care o vînd, în cupoane, prin diferite magazine de modă. Sunt apoi croitori și croitorese cari și-au făcut o specialitate din felul acesta de vestminte. De alt-fel ele sunt foarte ușoare și foarte economice. Un rând complet de haine de hîrtie nu costă de cât 5 fl. O rochie completă și frumoasă de damă nu costă de cât 15 fl. Batiste, șervete, cămăși, etc., toate se fac de hîrtie în Japonia. Se fac chiar ghețe de hîrtie, cari sunt mai solide și de cât ghețele făcute din piele rusească.

Oglizile celor vechi. — D. Berthelot a prezentat Academiei de științe din Paris resturile unui număr de oglinzi, descoperite în mormintele din Egipt, în provinciile dunărene și în Franța. D-sa tîndesă ajungă la concluzia că deja pe la secolul al cincilea al erei noastre, strămoșii noștri par a fi avut proceduri de fabricațiune identică pentru aceste obiecte de lux. Ori-care ar fi proveniența acestor oglinzi, analiza chimică arată că procedurile industriale întrebuintate erau aceleași.

A apărut: Manual de agricultură Rațională. Fitotehnia sau cultura specială a plantelor, pentru usul școalelor secundare speciale și superioare de agricultură, învățămîntul particular și de consultat pentru agricultori practici, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala centrală de agricultură de la Ferestreu și la semina-riul Nifon Metropolitul.

O carte foarte instructivă pentru ori-care agricultor, cu 202 figuri intercalate în text.

O recomandăm economilor noștri ca op de mare folos. Editura proprie a autorului.

Se află de vînzare. Casa cu curte (ocol) din Strada Töltés nr. 4 (Töltés uteza No. 4) din mînă liberă cu prețul de fl. 550. A se adresa la Sdrénca Maria în Arad, Strada Töltés 4.

Se află de vînzare. Casele cu curte și grădină din Stăda Miclos Nr. 74 (Miklos uteza.) din mînă liberă.

Doritorii de a cumpăra să se adreseze la Maxa Bărzac în Arad Strada Miclos Nr. 74.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin poștă dela farmacia dlui Dr. Julius Schopper în Oravița (Krassó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

Dr. Sterie N. Ciureu. X Pelikangasse — Nr. 10, Viena. Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Medic român în Karlsbad. Med. Univ. Dr. *Romulus L. Crăciunu*, medic clinic în spitalul univers. imp. reg. din Viena (Clinica dlui consilier de curte Prof. Neusser.) Specialist pentru morburile interne. Medic al asociațiunei pentru îngrijirea studenților morboși din Viena. Protector: Majestatea Sa Împăratul etc. etc.

Ord. din 1 April—1. Octomvrie dela oarele 6—9 a. m. și 3—5 p. m. în Muhlbad-gasse casa „Schwarzes Ross”.

Poșta redacției.

Abonentului 461. Ar fi prea abilit la bent. B vorba de frecare.

ULTIME ȘTIRI

Situația.

Plecarea contelui Thun la Ischl Joi seara fără a se fi întîlnit cu Bánffy, precum era de așteptat, era o mare surprindere pentru acest din urmă, când Vineri dimineată veni la ministerul de interne să caute pe colegul său și află că — nu-i. Scrișni din dinți mormăind „*mégis huncrut a német*.”

Nici cu *Goluchovski* nu s'a putut întîlni în decursul zilei de Vineri, ci numai cu *Kállay*. După toate știrile sosite din Viena, fie ziarelor guvernamentale, fie opoziționale, Bánffy tot își menține posa sa de întrepind, de intransigent, „nevroid a'și călca cuvîntul de onoare și legea țerii” privitor la întocmirea de sinestătătoare a stărilor economice — vamale — comerciale ale țerii, fie și chiar în formă mult mai domolită.

Contele Thun însă stă morțîș pe lângă prelungirea provisorului pe un an.

Eri seara, Vineri, Bánffy a plecat la Ischl, precum am anunțat eri. Corespondentul din Viena al lui „*Magyarország*” de la 13 c. serie:

„Din isvor sigur pot să vestesc, că actuala călătorie a bar. Bánffy încă nu va aduce *resolvirea situației*. Această părere o justifică și împregiurarea, că *Goluchovski* nu merge la Ischl și că monarhul va primi pe Bánffy singur în audiență. Nici plănuitul sfat de coroană încă nu se va ținea de astă dată. E lucru sigur, că Bánffy, dîndu-și pe deplin seamă de toate eventualitățile, știe și aceea, că monarhul așteaptă de la noul ministru-president *posibilitatea de a fi prelungit provisorul*.”

„Oameni politici austrieci cu mare apăsare spriginesc cererea să fie prelungit provisorul, căci stau pe lângă aceea, că fără o cnotă mai ridicată Austria n'ar primi nici un fel de pact”.

Editor: Aurel Popovici-Barciuanu.
Redactor responsabil Ioan Russu Șirianu.

Bibliografie.

„Manual complet de Agricultură rațională” de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala centrală de agricultură dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Mitropolitel, pentru anul școlii speciale secundare și superioare de agricultură, Seminarii, școli normale, studiu particular și de consultat pentru agricultorii practici.

Cartea a fost aprobată de Ministerul Agriculturii, Comerțului, Industriei și Domeniilor, și subvenționată de Asociațiunea transilvană pentru literatură română și cultura poporului român din Sibiu, de Reuniunea agricolă a comitatului Făgăraș, și numeroase alte societăți științifice și economice.

Lucrarea cuprinde 4 părți:

Partea I. Agrologia sau agricultura generală — 33 coale de tipariu având 217 figuri intercalate în text. Costă 5 coroane sau 7 lei.

Partea II. Fitotehnia sau cultura specială a plantelor, împreună cu Fânatele și pășunile — 38 coale de tipariu cu 202 figuri în text, costă 10 lei sau 8 coroane.

Partea a III. Zootehnia sau cultura vitelor, împreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptăriilor și cunoașterea lănei, peste 30 coale de tipariu, cu vr'o 200 figuri în text, diferite rase și specii de vite domestice copiate după natură, (Se află sub tipariu și va apăre până la finele anului) costă 10 lei sau 8 coroane.

Partea a IV. Economia rurală (va apăre mai târziu).

Cartea este în 4 volume mari deosebite, formând însă un singur tot și cuprinzând tot ceea ce privește agricultura, atât din punct de vedere științific, cât și practic, este scrisă într'un limbaj ușor, popular, cu terminii culeși din însuși graiul poporului agricultor. Ea se deosebește în mod

esențial de produsele literare similare, apărute până acum în limba română, prin varietatea și cuprinsul ei, căci este cea dintâi carte de specialitate care ia concurența cu cele mai bune lucrări germane și franceze. Toate societățile literare naționale și Revistele de specialitate au recunoscut unanim valoarea ei.

Ea umple un mare gol în literatura română de specialitate și n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui agricultor practic, mare și mic, cum nici din Biblioteca școlare și ale Reuniunilor culturale și economice. Prețul, față cu sacrificiile făcute de autor în adunarea materialului și munca depusă, este moderat.

„Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I. Cuvântări și acte. Vol. I. 1866—1880. Volumul I. 1881—1896. Edițiunea academiei Române. București 1897.

„Biblioteca Noastră” de sub direcțiunea dlui Enea Hodoș profesor în Caransebeș apare în fiecare lună.

Numerele apărute până acum sunt: Nr. 1. S. Secula, „Realități și Visări”, novelete. — Nr. 2. Iosif Bălan, „Iancu de Hunyad”, cerc. istorică. — Nr. 3. și 4. G. Coșbuc, „Versuri și Proză”. — Nr. 5. Gr. Alexandrescu, „Fabule alese”. — Nr. 6. N. Macovișteanu, „Dela Sate”, piesă teatrală. — Nr. 7. Zotti Hodoș, „Intocmai!” comedie. Nr. 8—9 O. G. Lecca, „Istoria Țiganilor”. Nr. 10 E. Hodoș, „Convorbiri pedagogice”. Nr. 11—12 E. Hodoș, „Căntece Bănățene”, cu un răspuns profesorului Dr. G. Weigand

„Istoria universală” pentru școlile secundare de Vasile Goldiș, profesor. Volumul III. *Evul nou*. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, Brașov. 1897.

„Acte și documente relativ la Istoria Renașterii României, publicate de Dimitrie A. Sturdza. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene relative la Poarta Otomană și Principatele Române.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tratatului de Paris din 30 Martie 1856.

Volumul III: Broșuri relative la situațiunea Principatelor Române după tratatul de Paris.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decembrie 1857.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septembrie, până la 21 Decembrie 1857

Partea II: Procesele verbale ale adunării ad-hoc a Munteniei dela 10 Septembrie până

a 10 Decembrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7)

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru Ioan pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

„Manual de Theologia Morală” de Dr. Athanasie Mironescu Craioveanu, profesor la universitatea din București. Tipografia „Cărilor bisericești”.

„Gramatica Română” pentru învățământul secundar de Ioan Petran, profesor. Partea I. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Se poate căpăta și la administrația „Tribuna Poporului.”

„Abecedar ilustrat” compus pe baza principiilor pedagogice moderne de învățării: Iosif Moldovan, Nic. Stefu, Iuliu Grosorean, Nic. Boscaiu și Petru Vancu. A se cere la administrațiunea „Trib. Pop.”

A apărut!!

și se află de vânzare la administr. „Tribuna Poporului”.

Lupta pentru drept

de Dr. Rudolf Ihering traducere de Teodor V. Păcățian
cu prețul de 1 fl. exemplarul plus porto postal.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI”

Se primesc comande pentru următoarele lucrări:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului” A. P. Barcianu Arad

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectuează prompt.

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci

PLICURI

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funebre